

III. HELYZETELEMZÉS

III/ 1. Közművelődési tevékenység

Az idei évben 65 éves Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely, Barcs város meghatározó kulturális intézménye.

A művelődési központ feladata, a lakosság széles körének egyrészt a kultúra, különösen a társas, közösségi művelődés, másrészt kulturált társas együttlét és az élethosszig tartó tanulás lehetőségének biztosítása.

Az intézmény támogatja a helyi kulturális, alkotó, művelődő közösségek szerveződését, hagyományaik feltárását és őrzését valamint helyet ad az alapítványi, egyesületi,

Egész évben folyamatos az épület kihasználtsága. Nyugdíjas, sport, népdalos önképzőköröknek, báloknak, egyesületi és ünnepi rendezvényeknek, felnőttképzéseknek egyaránt helyet biztosít. Támogatja a helyi szokások továbbvitelét, felelevenítését. A gyerekek nyári táboroztatásához, kirándulások, rendezvények szervezéséhez segíti a megfelelő pályázatok kiválasztását. Anyagi, tárgyi eszközökkel és művelődésszervezői támogatással is hozzájárul megrendezésükhöz. Több civil szervezet bejegyzett székhelyeül szolgál, valamint hivatalos önkéntes fogadó szervezetként támogatja az önkéntes munkát is.

A művelődési központ három telephellyel működik, melyek közül a drávaszentesi és a somogytárnócai faluház közművelődési, míg a Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely közgyűjteményi feladatokat lát el.

Iskolarendszerű művészeti oktatás

A különböző művészetoktatási tagozatok működtetése nem tartozik a művelődési központ alapfeladatai közé, azonban intézményünk továbbra is egyik fontos központja maradt az iskolarendszerű művészetoktatásnak, hiszen közel 264 barcsi fiatal jár rendszeresen az órákra, foglalkozásokra. Ide tartoznak 2007. szeptemberétől a Vikár Béla AMI tagozatai (néptánc, grafika). Továbbra is (2002. szeptember 1-től) biztosítjuk a működési feltételeket a szigetvári székhelyű Kapronczai Művészeti Iskola / Adria SZIGO TSE társastánc tagozata, illetve a pécsi székhelyű EuroDance Táncszínház számára is.

Amatőr művészeti csoportok

Intézményünk esetében a közművelődési tevékenység egyik erősségének számít évtizedek óta az amatőr előadó művészeti csoportok gondozása, akik saját műfajukban megye- és országsszerte ismertek. A művelődési központ fenntartásában működő együttesek: Bárdos Lajos Vegyeskar, Városi Nyugdíjas Kórus, Somogytarnócai Asszonykórus, Városi Fúvószenekar és a Vénusz Mazsorett Csoport. Rendszeresen segítjük és menedzseljük a Podravina Horvát Hagyományőrző Együttest, a Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület énekkarát, a Barcsi Orfeum Társulatot, néhány amatőr énekest és táncost, valamint a rock zenekarok tevékenységét. A felsorolt csoportokon kívül a Könnyűzenei Tehetséggondozó Műhelyt, az Adria SZIGO TSE és a Free Street Dance Team táncosainak, a Boróka Néptáncegyüttesnek, a Boróka Senior, a Kis Boróka Gyermeznéptánc Együttesnek, az Orfeum Társulatnak, a Ba-Rock zenekarnak is rendszeresen szervezünk fellépési lehetőségeket helyben és a kistérség településein is.

Ezek a művészeti együttesek egyúttal kiváló közösségek is, jelentős szerepet vállalnak a barcsi műsorellátásban, a városi nagyrendezvények színvonalassá tételében, de reprezentálják a város kultúráját az ország más városaiban és külföldön is.

Egyéb közösségek, társasági élet

A közösségi művelődés, a társas együttlét, a társas szórakozás hagyományos formáit szintén gondozza az intézmény. Ilyenek a különböző klubok, baráti körök (városi- és a településrészi nyugdíjas klubjaink, a Dráva-környéki Kistérségi Nyugdíjas Szerveztek Szövetsége, Baráti Kör, Lányok-Asszonyok Klubja).

Drávaszentesen és Somogytarnócán a művelődési központ munkatársai a faluház gondnokaival és az önkormányzati képviselőkkel együttműködve az igényeket, a lehetőségeket mérlegelve alakítjuk ki az egyes rendezvények programjait, melyek megszervezésére és lebonyolítására nagy gondot fordítunk.

A faluházakat is több civil szervezet látogatja: a Baráti Kör, a polgárőrség, és elsősorban a gyerekek veszik igénybe rendszeresen. Somogytarnócán a nyugdíjas klub, az asszonykórus, a horgászok, és a fiatalok járnak rendszeresen a faluházba.

Ezek a közösségek nagyfokú önállósággal működnek. Fontosnak tartjuk - a művelődési központban és a faluházakban egyaránt -, hogy közösségeink számára biztosítsuk a legjobb működési körülményeket, és sokoldalúan adjunk segítséget a tevékenységük folytatásához.

Törekedünk arra, hogy a város és a településrészek lakóinak megfelelő közösségi teret biztosítsunk. Intézményünkben több olyan közösség szervezi életét, akik tereinken kívül igénybe veszik a ház egyéb szolgáltatásait (technikai eszközökkel, fénymásolással, szakmai ötletekkel segítjük munkájukat). Ilyenek például a sakkozók, a bibliatörténeti előadássorozat- valamint a népfőiskola hallgatói, a jógára, a babáknak szóló foglalkozásokra, egyházi és vallási gyülekezetek, az informatikai és szakmai képzésekre járók.

A civil és társadalmi szervezetek közül is többen rendszeresen nálunk bonyolítják le összejöveteleiket, rendezvényeiket (Szív Egyesület, Vakok- és Gyengénlátók Egyesülete, a Somogy Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesületének Barcsi Csoportja, a Dráva-környéki Kistérségi Nyugdíjas Szervezetek Szövetsége, Máltai Szeretetszolgálat, a KÉSZ, az önkormányzati rendezvények és a nemzetiségi önkormányzatok, a zárszámadási ülések, sport szakosztályok, önismereti csoportok, baráti körök stb.), és évente legalább egy-két alkalommal szinte valamennyi iskola tart nálunk kulturális szemlét, műsoros iskolai programot, fellépéseket.

A Barcsi Néptánc Alapítványnak, a Bárdos Lajos Kórus Barcsi Egyesületnek, a Dráva-menti Néptánc Egyesületnek és a Barcsi Kulturális és Ismeretterjesztő Egyesületnek is a művelődési központ a székhelye.

Intézményünk nagy figyelmet fordít a felnövekvő nemzedék megszólítására és ez által, kultúra iránt érdeklődő és szerető fiatalokat nevelésére.

A gyerekeket megszólító, heti rendszerességgel működő foglalkozások egészen kis kortól várják az érdeklődő szülőket, piciket. A zenés baba játszóház (Kerekítő foglalkozások), az Ayurvedikus babamasszázs, a 0-3 éves korú gyerekek remek elfoglaltsága, óvodás korosztálytól főként táncos elfoglaltságokat kínálunk.

Felnőttoktatás, munkaerőpiac

Gyakran veszik igénybe az intézmény helyiségeit felnőttoktatással foglalkozó külső szervezetek. Az elmúlt években több olyan tanfolyamnak adtunk helyet, amely a

munkaerőképzést szolgálta (pl. bolti eladó, irodai asszisztens, takarító, valamint az alapkompetencia képzések). A Dráva-környéki Kistérségi Nyugdíjas Szervezetek Szövetségével közösen népfőiskolai, a Hetednap Adventista Egyházzal pedig bibliatörténeti és Jézus 7 előadás sorozatnak adunk otthont.

A Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely 2011 óta (a városban elsőként) tartozik a hivatalos önkéntes fogadó szervezetek közé. Sokan hiszik, hogy az önkéntesség a középkorú, unatkozó középosztályi háziasszonyok tevékenysége. Az önkéntesség a kutatások és a nemzetközi tapasztalatok szerint azonban sokkal szélesebb korosztályokat és társadalmi rétegeket érinthet. A gyerekek szocializációja, oktatása, nevelése során például fontos cél, hogy később közösségük aktív tagjaivá legyenek. A fiatalok, pályakezdők szempontjából előnyös, ha első munkahelyi gyakorlatukat segítő környezetben végzik, ahol a felelősséget még mások viselik helyettük.

Többnyire a városban tanuló középiskolások és a szociális járadék odaítéléséhez szükséges önkéntes munka elvégzése kapcsán kerestek meg bennünket az emberek. Sokat segítenek, mert annak ellenére, hogy munkájukért szinte semmi ellenszolgáltatást nem tudunk adni, többnyire becsülettel helytállnak a rájuk bízott feladatban.

Rendezvények, programok szervezése

Az intézmény alapfeladata a kultúra értékeit bemutató, azok megismertetését célzó, vagy szórakoztató jellegű, szervezett közösség, közönség részvételével rendezett összejövetelek megvalósítása. A rendezvények szervezése kiterjed az egyetemes, a nemzeti és a nemzetiségi, kisebbségi kultúra értékeinek megismertetésére, az ünnepek kultúrájának gondozására, a hagyományápolást, valamint az egyéni vagy csoportos szabadidőtöltést szolgáló, művelődési célú és szórakoztató tevékenységekre.

A barcsi kulturális rendezvények gerincét a „városi nagyrendezvények” alkotják melyeket a képviselő-testület hagy jóvá az erre a célra elkülönített pénzügyi alappal együtt. Ezeknek a programoknak a gyakorlati lebonyolításában intézményünknek kiemelkedő szerepe van. Az elmúlt évek hagyományai alapján programsorozatunk, mint a márciusi Barcsi Tavaszi Napok amelyben a város koncentráltan, ünnepi eseménysorozattá szervezve igyekszik felmutatni

saját kulturális értékeit. Valamint az olyan önálló rendezvények, mint a Nemzetközi Dráva-menti Halászléfőző Verseny, Barcs Város Napja és a Huszártalálkozó / Barcsi Csata. Az évek óta ápolt együttműködés eredményeként sikerült hagyományt teremtenünk, hiszen a helyi civil szervezetek is aktív közreműködői és szervezői nagyrendezvényeinknek.

Egyéb programokkal is színesítjük kulturális palettánkat, mint pl. szín- és bábszínházi előadások, egyéb zenei előadások, amatőr bemutatók, gálaestek, szórakoztató műsorok, játszóház stb., amelyeknél a különböző korosztályok igényeit igyekszünk figyelembe venni. Ezek a rendezvények esetlegesek, többnyire pályázatfüggők. Rendezvényeink szervezésénél lehetőségeinknek gátat szab költségvetésünk, valamint közönségünk anyagi helyzete. Műsorpolitikánk kialakításakor figyelemmel kísérjük a kereslet- kínálat alakulását.

Pályázati aktivitás

Az elmúlt 4 évben, a következő pályázati programok kerültek megvalósításra:

- „Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 3. melléklet II. 7. a) pontja szerint, „Közművelődési érdekeltségnövelő támogatásra”, a Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely közösségi színterének műszaki, technikai eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítására, épületének karbantartására, felújítására”
- A 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 7. c. pont szerint a „Muzeális intézmények szakmai támogatására” (Kubinyi Ágoston Program) Barcs Város Önkormányzata által fenntartott Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely infrastrukturális fejlesztésére.
- A 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II. 7. c. pont szerint a „Muzeális intézmények szakmai támogatására” (Kubinyi Ágoston Program) Barcs Város Önkormányzata által fenntartott Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely infrastrukturális fejlesztésére.
- Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 3. melléklet II. 4. a) pont szerinti „Közművelődési érdekeltségnövelő támogatás” melyre Barcs város Önkormányzata által fenntartott Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely közösségi színterének műszaki, technikai eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítására, épületének

karbantartására, felújítására fordítható, vissza nem térítendő költségvetési támogatás formájában.

- Nemzeti Kulturális Alap Dél-dunántúli Regionális Diákszínház Találkozó
- Nemzeti Tehetségfejlesztési Program „A köznevelési és a kulturális intézményekben működő tehetséggondozó programok támogatása” című pályázat keretében néptánc tehetséggondozó műhely kialakítására és karakter cipők vásárlására kapott intézményünk támogatást.
- Emberi Erőforrás Támogatáskezelő *Csóri Sándor Programja* a népi kultúra területén, közösségteremtő műfajokban működő – Magyarországon a hazai és nemzetiségi, határainkon túl pedig a magyar néptáncos, népzenei és népdalköri – szervezeteket, közösségeket kívánja támogatni. A pályázat keretében a *Barcsi Városi Nyugdíjas Kórus* számára fellépő ruhák vásárlására (készíttetésére) fordítottuk.
- „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért Házhoz jön a kultúra- Művészettel a köznevelésért” EFOP- 3.3.2-16 Projektünk célja, hogy támogassa a köznevelésben részt vevő gyermekek óvodai, iskolai foglalkozáson kívüli kompetenciafejlesztését, ismeret- és tudásgyarapítását, az olyan nem formális és informális tanulási alkalmakkal, melyeket intézményeinkben valósítunk meg számukra. A művelődési központ az együttműködő partnerek intézményeibe járó gyermekek számára múzeumi foglalkozásokat, kulturális órákat (színház), mazzorett foglalkozásokat kínálunk.
- Az EFOP 1.5.3-16 „Kultúrák összefogása a közösségért – Humán szolgáltatások fejlesztése a Barcsi járásban” pályázat keretében hangtechnikai eszközökkel bővültünk, illetve a somogytarnócai és a drávaszentesi faluházainkban 1-1 fő 4 órás közösség-szervező foglalkoztatását tette lehetővé.

Több pályázatban, mint együttműködő fél vettünk részt. Ez azért is öröndetes, mert ez azt igazolja, hogy a Barcson és a környező településeken számon tartják intézményünket, bíznak szakértelmünkben.

III. / 2. Közgyűjteményi tevékenység

Az 1979-ben alapított Dráva Múzeum jogutód intézménye a Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely 2011 októbere óta telephelye a művelődési központnak.

A kiállítóhely helytörténeti tárgyi és dokumentációs gyűjteménye elsősorban Barcsra vonatkozó anyagot őriz. Jelentős szerepet kapnak a jelen dokumentumai is: barcsi cégek, intézmények és családok iratanyagai. A kiállítóhely néprajzi gyűjteménye közel háromnegyed részét nemzetiségi (német és horvát) falvak anyagai képezik. Gazdag gyűjteménnyel rendelkezik a Dráva mente horvát viseleteiből és különféle háziszöttésekből. A gyűjtésénél nagy figyelmet szenteltek a hétköznapi tárgyi világának, a mindennapi használati és a gazdasági eszközöknek is, ezért aztán régészeti gyűjtemény megyei viszonylatban is gazdagnak mondható.

A település és a régió történetét és néprajzi értékeit kutatók számára nagy segítséget jelent a muzeológiai adattár, mely számos feldolgozatlan adatot, publikálatlan kéziratot, szakdolgozatot és újságcikk-gyűjteményeket tartalmaz. A múzeumi fotótár számos, csak itt fellelhető archív felvételt őriz. A muzeális intézmény könyvtára több funkciót lát el: helyismereti gyűjteményként összegyűjtötte a megyére, a Dráva folyóra, a régióra vonatkozó könyveket, speciális szakkönyvtárként pedig a volt Dráva Múzeumban működő tudományágak szakirodalmát szerezte be. Itt kapott helyet az évente megrendezésre kerülő Barcsi Nemzetközi Művésztelep kiállítása is. Az intézmény, képző- és iparművészeti gyűjteményének gerincét az itt készült és a városnak ajándékozott munkák jelentik. Az emeleti teremben berendezett, „Barcs múltja és jelene” című állandó kiállítás a település életét és kultúráját mutatja be a kezdeti időktől egészen a közelmúltig. A földszinti teremben változatos témájú időszakos kiállításokat rendezünk, a kamaraterem pedig képző- és iparművészeti tárlatoknak ad otthont.

Az érdekeltség-növelő pályázati lehetőség keretében tárgyi eszközeink is gyarapodtak, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy elkezdődjön egy olyan eszközállomány fejlesztés, mely hozzájárul ahhoz, hogy a kor szellemének megfelelő technikai, állományvédelmi és biztonsági eszközök segítsék munkánkat.

Személyi feltételek

Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely (4 intézményben) az alábbi álláshelyekkel rendelkezik:

- közművelődési szakmai munkakörben 4 fő dolgozik,
- technikai létszám: 3 fő,
- a faluházakban 1-1 fő részfoglalkozású gondnok-takarító, illetve 1-1- fő részfoglalkoztatású közösség-szervező van alkalmazásban.

Ez a közalkalmazotti létszám a jelenlegi feladatrendszer ellátásához nem elegendő, ezért szükség van közmunkások alkalmazására is (3 fő).

A szakmai munka felkészültsége

Az intézmény munkatársai az elmúlt 9 évben többször változó létszám, vezetői és munkafeltételek mellett is erős szakmai tudással, közösségi, közművelődési tapasztalattal, nagyfokú hivatástudattal rendelkeznek.

A munkatapasztalatuk nagy az intézményben eltöltött évek miatt. Egy-egy munkaterületnek többen is szakértői, illetve ezen belül egy-egy részterületre specializáltan szervezik feladataikat, többnyire a tevékenység jellegének megfelelően is.

IV. VEZETŐI PROGRAM

Pályázatom vezetői programja a többcélú intézmény szakmai munkájának lehetséges irányait tartalmazza, amelynek megvalósításához szükséges a fenntartó és az intézmény valamennyi dolgozójának a támogatása.

IV / 1. Célkitűzések

„Nem dőlhetünk hátra a karosszékünkben arra várva, hogy a világ minden reggel bekopogtat az ajtónkon egy kész tervvel az adott napra. Nekünk kell lépéseket tenni a céljaink felé ahhoz, hogy teljes életet tudjunk élni, és elérjük, amit szeretnénk.”

William Pullen

A Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely fő irányvonalait elsősorban a *1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről* szóló törvény és *Barcs Város helyi közművelődési feladatokról szóló 11/1999. (III. 26.) önkormányzati rendelete* valamint a *62/2011. (III.17.) számú határozata szabályozza, 2017. évi LXVII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről* szóló *1997. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról* de az intézmény több olyan feladatot is ellát, melyeket a kor és a közösség szükségletei, igényei hívnak életre.

Fejlesztési célom, hogy az új társadalmi kihívásoknak megfelelően korszerűsíteni tudjuk a közművelődés gyakorlatát, szakembereim szakmai, módszertani felkészítését, segítsem a szakmai feladatok minél eredményesebb megvalósítását.

IV / 1.1. Az intézmény távlati céljai

- Barcs város és térségének környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak megismertetésével, a helyi művelődési szokások gondozásával, gazdagításával biztos kulturális ponttá váljon az itt élők számára,

- a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésével és fenntartásának segítségével hozzájáruljon a megértéshez és a befogadáshoz,
- olyan kulturális alkalmak létrehozása, melyek hozzájárulnak helyi identitás erősítéséhez,
- széleskörű kapcsolatrendszerét felhasználva népszerűsíti a városos kulturális értékeit,
- amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása civil szerveződés segítségével,
- a kulturális turizmus pozíciójának erősítésével támogatja a hozzá kapcsolódó gazdasági szektorok fellendülését,
- támogassa az élethosszig tartó tanulás lehetőségeit.

IV / 1.2. Az intézmény küldetése

- biztosítsa a település és vonzáskörzete lakói számára a kultúrához való hozzáférést;
- szolgáltatásai révén minél kedvezőbb feltételeket biztosítson használói számára a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, a folyamatos önművelődéshez;
- segítse a város történetének, kulturális, művészeti és néprajzi hagyományainak, természeti értékeinek kutatását és bemutatását és a szabadidő hasznos eltöltését;
- járuljon hozzá a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének növeléséhez;
- segítse az egész életen át tartó tanuláshoz rendelkezésre álló lehetőségek minőségének, és hozzáférhetőségének javítását;
- szakértelmével segítse és támogassa a kulturális turizmus fejlesztésével kapcsolatos törekvéseket;
- támogassa a művelődő közösségek létrejöttét, működésüket, segítse fejlődésüket;
- programjaival és szolgáltatásaival fejlessze a közösségi és társadalmi részvételt;
- ösztönözze a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítését;
- biztosítsa az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeit;
- támogassa a tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek működtetését;
- járuljon hozzá a helyi kulturális alapú gazdaság fejlesztéséhez;

- o gyűjteményeit, tudását és felkészültségét mindenki számára tegye elérhetővé tudományos és ismeretterjesztő publikációk, kiállítások, rendezvények, múzeumi élmény formájában.

V. STRATÉGIAI CÉLOK

A globális gazdaságunkban az információ-alapú gazdasági növekedés a kulturális és kreatív ipari ráfordítások és befektetések nagyobb lehetőségeit teremti meg. Folyamatosan gyorsul a technológiai fejlődés üteme az információ-átvitel, a kulturális alkotások létrehozása, rögzítése, archiválása és közvetítése terén is.

A technológiai változások nemcsak a művészek számára nyújtanak új kifejezési eszközöket és közlési csatornákat, de mind egyszerűbb és gyorsabb hozzáférést növekvő közönségük számára is. A kultúra értéknövelő szerepe miatt világszerte felértékelődtek a kreatív iparágak, és mindinkább bekapcsolódnak az oktatásba és a kutatásba.

Az elmúlt évek egyik termékeny fölismerése, hogy a kreativitás nemcsak a gazdaság motorja, hanem a sikeres településfejlesztés egyik kulcsa is. Bizonyítható, hogy azok a települések bizonyulnak gazdaságilag is sikeresnek, amelyek önmaguk kreatív újrafogalmazásával és a kulturális szolgáltatások erősítésével növelték vonzerejüket és népességmegtartó képességüket. A kulturális alapú településfejlesztés kulturálisan érzékeny, emberközpontú, tiszteli a hely szellemét, hagyományait és esztétikumát, ugyanakkor kritikus és merész kísérletekbe vág. Növeli mind a társadalmi befogadást, mind a gazdasági felzárkózást, mind az életminőség javításának esélyét. Biztosítja a fenntartható fejlődést, amelyben a kultúra, működő gazdasági tőkévé válik.

Az intézmény **stratégiai tervezési folyamataiban** kiemelt hangsúlyt kell, kapjanak olyan elemek, mint:

- a közösségi kulturális élet fellendítése a különböző demográfiai csoportok megszólításával,
- az újító, alkotó tevékenységek számára kedvező feltételek megteremtése,

- az épített- tárgyi- és természeti örökségeink megóvása, vonzerejének fokozása,
- a kulturális turizmus pozíciójának erősítése,
- kistérségi kapcsolatok megújítása.

V/ 1. A közösségi kulturális élet fellendítése a különböző társadalmi-demográfiai csoportok megszólításával

A kultúra az összetartozást, egyéni és közösségi önbecsülést teremtő, megújító és megtartó erő, amely az együttes tapasztalatokban és a közös élményekben fejtheti ki hatását.

A **fiatalok** saját kulturális értékrendjére építve, közösségeik erősítésén keresztül sikerülhet a tehetséges fiatalok felkarolása, kulturális integrálása, és a kilátástalan helyzetű fiatalok elterelése a drogtól, az alkoholtól.

CÉLOK:

- Speciális programokkal ösztönözzük őket, amelyek több területre (vizuális kreativitás, élőzene, amatőr művészet stb.) is kiterjednek.
- Támogatnunk kell a különféle versenyeket, bemutatkozási lehetőségeket. A fiatalok számára a népművészetet, a hagyományokat, a világzenét, a természetes anyagok, az építészet, és a tárgykultúra népi gyökereit hangsúlyozva lehet vonzóvá, s ezáltal szellemi örökségünket élővé, modernné tenni.
- Esélyteremtő szakköri, egyesületi lét biztosítása, mely függetlenül a család szociális státusától a gyermekek számára képességeiknek, tehetségeiknek megfelelő kibontakoztatást biztosít. Olyan élményszerű tapasztalatok biztosítása, melyek hozzájárulhatnak legkülönbözőbb képességeik fejlesztéséhez.
- Innováció nem létezhet tehetséggondozás nélkül. Könnyűzenei tehetséggondozó műhelyünk létrehozásának célja a helyi és a szomszédos településeken élő tehetséges fiatalok kibontakozásának elősegítése szakmai háttér biztosításával, illetve a már működő zenei civil közösségek erősítése, utánpótlása.

- A térségi identitás kialakításában, erősítésében, a fiatalok helyben maradásának segítésében vannak feladataink. Megközelíthetőségük nehézségeivel szembe kell néznünk. A művelődési központnak meg kell találnia azokat a kapcsolódási pontokat, melyek segítségével megszólíthatóak a fiatalok, de a muzeális kiállítóhely érdeklődést felkeltő és azt kielégítő tevékenységére, múzeumpedagógiai módszerek alkalmazására is szükség lesz.

Az életkor meghosszabbodásával folytatódik a társadalom elöregedése, ami újszerű igényeket támaszt a kulturális kínálat szerkezetével és tartalmával szemben egyaránt.

Az **idős emberek** kulturális és közösségi aktivitása, kapcsolatai drámaian csökkennek a munkaerőpiacról való visszavonulásukkal.

CÉL:

- olyan utak kiépítése, amelyek visszavezetnek a közösségbe:
 - az önkéntes munka,
 - az önképzés,
 - a tanulás, vagy az
 - amatőr, szocio-kulturális tevékenységek végzése,

mely hozzájárul lelki, szellemi és fizikai egészségük megőrzéséhez és gazdasági aktivitásuk meghosszabbításához.

A több szabadidő és a hosszabb élettartam a kulturális fogyasztás növekedéséhez vezethet. E lehetőség kihasználása és az igényes kínálat bővítése, fenntartása az elkövetkező évek meghatározó feladata. A Barcsi Nyugdíjas Klub, a Barcsi Városi Nyugdíjas Kórus és a Dráva-környéki Kistérségi Nyugdíjas Szervezetek Szövetségének partnerségével teret adunk a szépkorúak közösségi aktivitásának, kreativitásuk kibontakoztatására.

A kultúra eszközeivel is hozzá kell járulni a **kisebbségek**, (horvát, szerb, német, roma) társadalmi integrációjához, a kirekesztő intolerancia felszámolásához.

CÉL:

Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely
intézményvezető (magasabb vezető) beosztás ellátására 2019.

Veszner Ádámné

- A kultúrák közti párbeszéd formáinak az erősítése,
- Pozitív diszkriminációval, kiemelt támogatásban kell részesíteni a kisebbségekhez tartozó művészeket és alkotóközösségeket,
- Elősegíteni, hogy produkcióikat, alkotásaikat a nagyközönség folyamatosan megismerhesse,
- A hátrányos helyzetű csoportok iránti érzékenység olyan piaci rés, amit betölteni nem jelent jelentős befektetést. Egy kismama klub, pályakoordinációs tanácsadás, vagy a hátrányos helyzetűek számára szervezett munkaerő-piaci képzés mind- mind új lehetőségeket teremt a művelődési központ szolgáltatásainak fejlesztése terén.

Speciális technikákat igényelnek a **fogyatékkal élők**. Szolidáris társadalomban elképzelhetetlen, hogy egy csoport szándéka és készsége ellenére kiszoruljanak a kultúra műveléséből, élvezetéből. Támogatnunk kell minden olyan kezdeményezést, amely a kulturális szolgáltatások és intézmények szélesebb körét teszi használhatóvá a fogyatékkal élők számára is. A Vakok és Gyengénlátók Somogy Megyei Egyesületének Barcsi Csoportja, a Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete Barcsi Csoportja, a Szivárvány EGYMI közössége szívesen látott és rendszeres résztvevői intézményünk programjain, mellyel támogatjuk a többségi társadalom elfogadó mentalitását.

V/ 2. Az újító, alkotó tevékenységek számára kedvező feltételek megteremtése

Felnőttképzés

Az összes fejlett piacgazdaságban igaz, hogy az emberek képzése immár nem korlátozódhat csupán a középiskolai és egyetemi oktatásra. A folyamatos technológiai fejlődés ugyanis szükségsszerűvé teszi a munkaerő-piaci résztvevők számára a képzésbe való többszöri bekapcsolódást, rendszeres továbbképzést, a gazdasági szerkezet átalakulásával járó szakmaváltást. Az egyén egész életén át tartó tanulás folyamata a piacgazdaság változó

igényeit elégíti ki, és lehetővé teszi a résztvevők könnyebb bekapcsolódását a munkaerő-piaci körforgásban. Az élethosszig tartó tanulás szerepének fölértékelődésével a tanulás fogalma is megváltozott. Amíg a korábbiakban a tanulás szó jellemzően az iskolarendszerű oktatásra korlátozódott, addig az élethosszig tartó tanulás átfog minden olyan tervszerű tanulási tevékenységet, legyen az formális, nem formális vagy informális, melynek célja ismeretek szerzése, illetve készségek és kompetenciák fejlesztése.

A magyar közművelődés legnagyobb közhasznú feladatot végző országos intézményhálózatát a művelődési házak és hasonló intézmények alkotják. A lakosság műveltségi szintjének alakulásában a köznevelés alapozó funkciója mellett a felnőttképzés befolyása jelentős. Az élethosszig tartó tanulás átfog minden olyan tervszerű tanulási tevékenységet, legyen az formális, nem formális vagy informális, melynek célja ismeretek szerzése illetve készségek és kompetenciák fejlesztése közösségi részvétel hagyományos és új formáinak ösztönzése.

CÉL:

- az élethosszig tartó tanuláshoz való hozzáférést biztosítani azok számára is, akik valamilyen hátránnyal küzdenek,
- az intézmény felnőttképzést szolgáló helyiségei a projekt megfeleljenek a felnőttképzési törvényben előírt követelményeknek,
- fontos feladat a közművelődési szakemberek felkészítése, átképzése felnőttképzési feladatok ellátására.

Civil szerveződés: A kultúra támogatása – a támogatás kultúrája

A kulturális értékek megőrzéséhez nem csak eszmei szándék szükséges. A művelődési központban működő kulturális szervezések fennmaradásához nem elégséges csak a színtér biztosítása. A megjelenéshez / működéshez szükség van eszközökre, ruhára, szállításra stb. Az utóbbi egy évben látványosan csökkent az állami támogatások mértéke. A pályázati lehetőségek lecsökkenése az ágazatban, a segítő civil háttérintézmények megjelenését generálja. A pályázattal kapcsolatos koncepció átalakulóban van. A kulturális témájú projektek egy

részére tudnak csak pályázni, mert főként az országos hatókörű fesztiválok, megyei központok és a civil szervezetek kapnak támogatást. Ezért 2015-ben a művelődési központ *Barcsi Kulturális és Ismeretterjesztő Egyesület* néven civil szervezetet alapított, melynek célja a kulturális hagyományok ápolása, a művészeti alkotómunka feltételeinek javítása, a helyi közélet és civil társadalom nyilvánosságának biztosítása, a fiatalok társadalmi részvételét segítő programok támogatása, tehetségkutatás, tehetséggondozás.

CÉL:

- civil szerveződések támogatása
- a művelődési központ projektjeinek kiszélesedését

V / 3. Az épített- tárgyi- és természeti örökségeink megóvása, vonzerejének fokozása

Tárgyi és szellemi kulturális örökségeinket az előző nemzedékek hagyatékából, az utódok által megőrzésre érdemesnek tartott része alkotja. Történeti hagyatékunk megőrzése, minél teljesebb dokumentációja különösen fontos (népszokásoktól a folklóron, a helyi tudáson, az irodalmi alkotásokig). Kulturális örökségünket Barcs területén feltárt régészeti leletek, fennmaradt (művészeti, történeti, vallási, tudományos, műszaki, ipari vagy mezőgazdasági) műemlékek és gyűjtemények, a hazánkban egykor és ma is élő népek történelmének forrásai, hagyományai, nyelvi, zenei és tárgyalkotó kultúrájának emlékei alkotják. E kiterjedt örökség megbecsülése és élvezete egyrészt minél alaposabb ismeretét és megóvását feltételezi. Ide tartozik a tudományos feltárás, feldolgozás és állagvédelem, és az általános hozzáférhetőség. Másrészt biztosítani kell a kulturális örökség élvezetéhez szükséges készségek elsajátítását és folyamatos gyakorlását. Az örökségvédelemhez tehát hozzátartozik az örökség tudományos kutatásán és megőrzésén túl az „örökösök” oktatása is, hogy a régi értékek felismerése megerősítse az egyének és közösségek igényességét önmagukkal, életvitelükkel, tárgyi és szellemi környezetükkel szemben.

CÉLKITŰZÉSEK:

- Új, interaktív kiállítások megvalósítása: korszerű tematikára, látvány- és belső építészeti tervekre alapozott, modern kultúraközvetítő- és múzeumpedagógiai eszközöket felvonultató programokkal.
- Látogatói kiszolgáló-infrastruktúra felfejlesztése: oktatóterem kialakítása, több nyelvű kiállítás-vezetők, kiemelt figyelemmel az akadálymentesítés érvényesülésére.
- Nyilvánosan látogatható látványtárak kialakítása: A „nyitott múzeumok” koncepciója jegyében. A múzeumokban őrzött műkincsvagyon kiállítások formájában nem vagy igen ritkán látható műtárgyállományához való hozzáférés kiszélesítése érdekében a gyűjteményi raktárak kiállítások esetében nem biztosítható fizikai közelség és tanulmányozhatóság lehetőségeit megteremtő és a múzeumok gyűjteményi műtárgyvédelmi munkájába is bepillantást engedő tanulmányi raktárakká, látványtárakká való fejlesztése, kiemelt figyelemmel az oktatási hasznosulásra.
- Fontos elem a Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely partneri együttműködésének erősítése a társintézményekkel. Az együttműködő, a partnereket kereső és találó koncepció még a jelenleginél is nagyobb nyitottságot vár el a kiállítóhely falain belül és kívül egyaránt: modell értékű, közönségvonzó projektek népszerűsítése, kapcsolatépítés az egyes gyűjtemények között, az új módszerek elsajátítása.
- Lényeges a kiállítóhely turisztikai vonzereje is. Nyitott és „látogatóbarát”, akadálymentesített intézményként felszereltségének, fogadóképességének nagymértékű javulásával, közösségi szerepét, népszerűségét erősítve aktívabban kapcsolódhat a képesség- és kompetenciafejlesztésbe, a nem-formális és informális, egész életen át tartó tanulás folyamatába. Egy korszerű, szolgáltatásokat nyújtó muzeális intézmény a felhasználókat nemcsak passzív befogadóknak tekinti, hanem kihasználja meglévő, vagy esetleg még csak szunnyadó aktivitásukat és kreativitásukat is.

- Szükség van a kiállítóhelyen őrzött tudásbázis hatékonyabb kiaknázására, szélesebb körű hozzáférhetővé tételére, látogatóbarát fejlesztésére és oktatási-képzési szerepének erősítésére.

Ez a szemlélet a jelenlegi struktúrák megújítását követeli meg, és olyan új kezdeményezésekre és együttműködésekre épít, melyek tovább erősítik a kiállítóhely közösségteremtő, fejlesztő szerepének erősítését. Ez a koncepció befolyásolja a feladatellátás szerkezetét is, mivel lehetőséget nyújt mind a városi, mind a kistérségi szintű korszerű múzeumi szolgáltatások biztosítására.

A munka elkezdődött. Az EFOP 3.3.2 Házhoz jön a kultúra. Művészettel a köznevelésért” pályázatunk elindított egy kezdeményezésen, együttműködésen alapuló folyamatot.

Cél, a közössé tett múzeum. A részvételen és az együttműködésen alapuló prezentációk közelebb hozzák egymáshoz a múzeumi és a helyi egyéni és közösségi aktivitást.

V / 4. A kulturális turizmus pozíciójának erősítése

A kulturális turizmus pozíciójának erősítése olyan garantált minőségi értéket képviselő termékek, programok és szolgáltatások bevezetése, mint a kulturális örökség elemei, vagy a kultúránkat bemutató rendezvények. A kulturális turizmus másik kiemelt területét képezik a fesztivál jellegű programok (Barcsi Tavasz Napok, Nemzetközi Dráva- menti Halászléfőző Verseny, Huszárnapi, Barcs Város Napja), valamint a kiállítóhely állandó és időszakos kiállításai. Ezek a nagy rendezvények elsősorban a kulturális örökség értékeire, hagyományaira, valamint kortárs művészeti értékekre építenek, és vonzó programot jelentenek mind a helyi, belföldi és a külföldi turisták számára is.

A nagyobb érdeklődésre számot tartó rendezvények, programok megfelelő szolgáltatási háttér nélkül csak rövidebb tartózkodásra ösztönöznek. Másrészt a szegényes vagy idejétmúlt szolgáltatás-kínálattal rendelkező szálláshelyeken nehezebben érhető el a fenntartható működést lehetővé tevő kapacitás-kihasználtság.

CÉL:

- Turisztikai-, kulturális vonzerőfejlesztés,

- Desztináció menedzsment rendszer felélesztése,
- Kulturális szolgáltatások fejlesztése,
- Kulturális infrastruktúra fejlesztése,

A kulturális turizmus fejlesztésében kiemelkedő szerepe van a civil társadalomnak, a helyi kezdeményezések jelentősége meghatározó.

Biztosítanunk kell a társadalmi részvétel lehetőségét, az értékek megismeréséhez és élvezetéhez szükséges képességek fejlesztését, valamint megfelelő alkalmakat, az értékekhez való hozzáféréshez.

A kulturális infrastruktúra fejlesztése hozzájárul a kulturális színvonal és a kulturális turizmus fejlesztéséhez, amely olyan tevékenység melyben a motiváció az új kultúrák megismerése, kulturális eseményeken való részvétel, a kulturális attrakciók meglátogatása, a vonzerő pedig a felkeresett desztináció vagy esemény sajátos, egyedi kultúrája. A kulturális infrastruktúra fejlesztése tehát gyakorlatilag minden terület számára lehetséges alternatíva, a siker – azaz a kulturális színvonal emelése, a kívánt látogatottság, a bevétel és megfelelő életminőség elérése – azonban számos tényező függvénye.

VI. BEFEJEZÉS

Pályázatomban azokat a területeket vázoltam fel, amelyeket fontosnak tartok az együttgondolkodáshoz. Olyan célokat, feladatokat fogalmaztam meg, amelyek reálisak, teljesíthetők és sikerélményhez juttatja az abban tevékenykedőket.

